

[opis]

Któż się nie zgodzi, że pieniądz ma znaczenie? Niestety, ekonomiści nie eksplorują dostatecznie kwestii związanych z inflacją monetarną i efektem Cantillona, czyli efektem dystrybucyjno-cenowym wynikającym z nierównomiernych zmian w podaży pieniądza oraz jego wpływem na gospodarkę. Wzrost podaży pieniądza nie wpływa w tej samej proporcji i w tym samym czasie na salda pieniężne wszystkich podmiotów gospodarczych - nowe pieniądze wprowadzane są do gospodarki poprzez określone kanały - dlatego też następuje dystrybucja dochodu oraz zmiany w strukturze relatywnych cen i produkcji. Niniejsza książka stanowi pierwsze systematyczne badanie kreacji nowych pieniędzy i kredytu w duchu pionierskiej analizy R. Cantillona. Autor pokazuje, że dla gospodarki istotny nie jest wyłącznie sam wzrost podaży pieniądza, ale także sposób, w jaki on zachodzi. Publikacja stanowi zatem ważny głos w fundamentalnej debacie na temat roli czynników pieniężnych w gospodarce, jak również na temat efektów i zasadności luźnej polityki monetarnej.

[rec]

Autor wykazał nie tylko olbrzymią erudycję w zakresie badanej problematyki, ale również fascynację przedmiotem badań. Niewątpliwym walorem pracy jest jej kompleksowość, polegająca na interpretacji analizowanych zjawisk z różnych punktów widzenia (...).

Prof. dr hab. Stanisław Rudolf

Za wartościowy (...) wkład Autora do nauk ekonomicznych przychodzi uznać Jego rozważania o współczesnych zjawiskach stanowiących następstwo nierównomiernego rozprzestrzeniania się wzrostu podaży pieniądza w gospodarce (bańki cenowe, zróżnicowane postaci cykli koniunkturalnych, powiększanie się nierówności dochodowo-majątkowych w dzisiejszych społeczeństwach, występowanie międzynarodowych efektów wzrostu podaży pieniądza). Fragmenty pracy odnoszące się do powyższych kwestii są cennym wkładem do aktualnej dyskusji o stanie gospodarki światowej - w tym do oceny polityki pieniężnej prowadzonej przez największe banki centralne świata.

Prof. dr hab. Dariusz Filar

[spis]

Wstęp 9

Rozdział 1

Neutralność pieniądza 13

1.1. Neutralność instytucjonalna 14

1.2. Neutralność statyczna 15

1.3. Neutralność dynamiczna 16

1.4. Superneutralność 22

1.5. Neutralność monetarna 22

Rozdział 2

Teoria efektu Cantillona 25

2.1. Efekt Cantillona a inflacja monetarna oraz nieneutralność pieniądza 26

2.2. Istota efektu Cantillona 29

2.3. Efekt Cantillona a cykl koniunkturalny 37

Rozdział 3

Efekt Cantillona w historii myśli ekonomicznej 43

3.1. Richard Cantillon 43

3.2. David Hume 47

3.3. John Cairnes 48

3.4. Pozostali ekonomiści klasyczni 49

3.5. Irving Fisher 50

3.6. John Maynard Keynes, nowi keynesiści oraz postkeynesiści 51

3.6.1. Nowa szkoła keynesowska 52

3.6.2. Szkoła postkeynesowska 53

3.7. Milton Friedman 54

3.8. Nowa szkoła klasyczna 58

3.9. Szkoła austriacka 59

3.10. Pozostałe szkoły i kierunki 64

3.10.1. Szkoła realnego cyklu koniunkturalnego 64

3.10.2. Teoria nierównowagi monetarnej 65

3.10.3. Ekonomia mechanizmu transmisji monetarnej 65

3.10.4. Ekonomia polityki monetarnej i segmentacji rynku 66

3.10.5. Teoria chaosu 67

Rozdział 4

Klasyfikacja efektu Cantillona 71

4.1. Rynkowe kanały wzrostu podaży pieniądza 74

4.1.1. Prywatna produkcja pieniądza towarowego 75

4.1.2. Wydatki turystów zagranicznych 76

4.1.3. Imigracja i transfer majątku (spieniężonego) 77

4.1.4. Prywatne, jednostronne transfery zagraniczne 77

4.1.5. Eksport dóbr 78

4.1.6. Inwestycje zagraniczne 78

4.2. Nierynkowe kanały wzrostu podaży pieniądza 80

4.2.1. Grabież 80

4.2.2. Nierynkowa pomoc zagraniczna 81

4.2.3. Zagraniczny dług publiczny 82

4.2.4. Psucie monety 83

4.2.5. Państwowy druk pieniądza 85

4.2.6. Ekspansja kredytowa 86

Rozdział 5

Efekt Cantillona a ekspansja kredytowa 93

- 5.1. Na czym polega ekspansja kredytowa? 93
- 5.2. Na czym polega efekt Cantillona w procesie ekspansji kredytowej? 96

Rozdział 6

- Efekt Cantillona a wtórne cechy cyklu koniunkturalnego 101
- 6.1. Efekt Cantillona a różne sposoby kreacji depozytów 102
- 6.2. Efekt Cantillona a różne rodzaje kredytów 106
- 6.3. Dane empiryczne dotyczące różnic w polityce inwestycyjnej banków komercyjnych 110

Rozdział 7

- Efekt Cantillona a bańki cenowe 121
- 7.1. Kanały oddziaływania wzrostu podaży pieniądza na ceny aktywów 122
- 7.2. Efekt Cantillona wynikający z inflacji monetarnej zachodzącej poprzez rynek aktywów 127

Rozdział 8

- Efekt Cantillona a nierówności dochodowo-majątkowe 131
- 8.1. Kanały oddziaływania efektu Cantillona na nierówności dochodowo-majątkowe 134
- 8.2. Dane empiryczne dotyczące kształtowania się nierówności dochodowo-majątkowych w Stanach Zjednoczonych 138

Rozdział 9

- Międzynarodowy efekt Cantillona 143
- 9.1. Międzynarodowy efekt Cantillona w różnych systemach monetarnych 143
- 9.2. Międzynarodowe skutki ekspansji kredytowej 145

Streszczenie oraz wnioski końcowe 155

Aneks

O tym jak Richard Cantillon dorobił się fortuny, stworzył teorię ekonomii i umarł w niewyjaśnionych okolicznościach 163

Bibliografia 171

Wykaz tabel 187

Wykaz rysunków 189